

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Івано-Франківський фаховий коледж
Циклова комісія професійної та практичної підготовки
спеціальності «Дизайн»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ШРИФТИ

Рівень вищої освіти – фаховий молодший бакалавр
(перший (бакалаврський); другий (магістерський); третій (освітньо-науковий))

Освітня програма «Дизайн»

Спеціалізація (за наявності) _____

Спеціальність **022** «Дизайн»

Галузь знань **02** «Культура і мистецтво»

Затверджено на засіданні циклової комісії
професійної та практичної підготовки
спеціальності «Дизайн»
Протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Шрифти
Викладач (і)	Французенко Тетяна Іллівна
Контактний телефон викладача	+380504333256
E-mail викладача	tetiana.frantsuzenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	згідно розкладу

2. Анотація до навчальної дисципліни

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни “Шрифти”, складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра галузі 02 “Культура і мистецтво” спеціальності 022 “Дизайн”. Предметом вивчення навчальної дисципліни “Шрифти” є – шрифти: рукописні, друкарські, мальовані та шрифтова композиція.

Курс шрифтів для спеціальності «Дизайн» розвиває професіоналізм, художній смак, слугує методом вивчення шрифтової культури, є засобом оволодіння практичних навичок, інструментом художньо-дизайнерської творчості.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є розвиток творчого мислення і художніх здібностей студентів, формуванню художніх смаків на основі вивчення та розуміння формотворчих особливостей природного походження, вихованню естетичної культури, її вплив на людину.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Мистецтво шрифту» є:

- формування і розвиток високопрофесійного спеціаліста в галузі дизайну;
- розвиток досконалої шрифтової культури, професійної графічної мови;
- формування творчого підходу до виконання шрифтових композицій;
- розвиток у студента художнього смаку, фантазії, і як результат сформувати гармонійно і творчо розвинену особистість, без якої неможлива творча

діяльність дизайнера.

Основними завданнями вивчення дисципліни « Шрифти» є:

- оволодіння певною системою теоретичних знань та практичних навиків написання текстів різними видами шрифтів;
- ознайомлення студентів з основними поняттями шрифтової культури;
- вивчення історії виникнення і розвитку писемності;
- ознайомлення з різноманітними видами шрифтів і відмінністю між ними;
- формування вмінь та навичок накреслення шрифтових знаків, компоновкою текстів, створення шрифтових композицій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- історію виникнення та розвитку писемності;
- назви та відмінності римського, готичного та ін. рукописних видів письма;
- історію виникнення та правила написання гуманістичного курсиву;
- історію розвитку та найкращі історичні взірці шрифтів;
- історія розвитку кириличного письма;
- історію та особливості написання скоропису;
- основні терміни та поняття шрифту;
- закони побудови шрифту типу «Рутенія»;
- основні вимоги до шрифту в системі візуальних комунікацій;

вміти:

- писати рукописні шрифти: курсив, скоропис та ін.;
- створити власний акцидентний шрифт;
- створювати шрифтові композиції;
- використовувати набуті знання у своїй подальшій дизайнерській діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

1. Здатність застосовувати знання в практичних завданнях.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
4. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Базові знання основ рисунку, живопису, композиції, мистецтвознавства, філософії, психології, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання історії мистецтва, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.

Фахові компетентності:

1. Здатність втілювати поставлену мету за відомими алгоритмами, тобто

фахівець виступає як структурний елемент (ланка) певної технології.

2. Уміння здійснювати контроль в межах своєї професійної діяльності в обсязі посадових обов'язків.

3. Здатність на основі аналізу визначити напрямок своєї діяльності, її конкретні цілі й завдання на кожному етапі навчально-творчої роботи, передбачити кінцевий результат.

4. Здатність здійснювати збір, обробку, аналіз і систематизацію наукової інформації з напряму роботи; аналізувати художньо-мистецькі явища; осмислювати роль кожного елемента у структурі цілого та у взаємодії з іншими.

5. Здатність і готовність вдосконалювати і розвивати свій творчий, інтелектуальний і загальнокультурний рівень, прагнути морального і фізичного вдосконалення своєї особистості: володіння державною й іноземною мовами у професійному спілкуванні.

6. Здатність до позитивної мотивації щодо майбутньої професійної діяльності, інтерес до творчої роботи, готовність до продовження навчання за наступним ступенем освіти.

Здатність будувати систему інформаційних ресурсів з предметів, необхідну для формування засад освітньої діяльності. Уміння на основі отриманої інформації формувати комплексні аналітичні висновки, здатність інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію в контексті освітнього завдання або проблем, що вирішуються.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	30
практичні заняття	30
самостійна робота	30

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	022 Дизайн	4	нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Історія світової писемності. 1.Грецьке письмо. Римське письмо: капітальне квадратне, рустика, унціальне.	4	Практичне 2	2
2.Готичні види письма: текстура, фрактура, ротунда.	4	Практичне 2	2
3.Ренесанс. Історія розвитку шрифту типу “Антиква”.	2	Практичне, 2	2
4.Слов'янська писемність. Кирилиця, глаголиця.	2	Практичне, 2	2
5.Стили оформлення давньоруських рукописів.	2	Практичне, 2	2
6.Види письма: устав, півустав, скоропис, в'язь, рутенія.	2	Практичне 2	2
Тема 2. Мальовані шрифти, друкарські шрифти.	2	Практичне, 2	2
1.Історія розвитку друкарських шрифтів..	2	Практичне 2	2
2.Декоративні шрифти. Ініціали.	2	Практичне, 4	2
3.Шрифтові композиції.	2	Практичне, 2	4
4.Створення шрифтових композицій. Дудлінг.	2	Практичне, 2	4
5. о	4	Практичне, 4	4
ЗАГ.:	30	30	30

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані у закладі освіти
Вимоги до письмових робіт	
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх занять та виконання практичних аудиторних робіт упродовж семестру за 100-бальною шкалою.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до заліку враховуються навчальні досягнення здобувачів за весь навчальний семестр, набрані бали під час аудиторних практичних завдань та при виконанні домашніх робіт для самостійної роботи.
Підсумковий контроль	Екзамен; практичне завдання; виконання практичного завдання, оцінюється в 100 балів

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Академічна доброчесність: Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється здобувачу за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, самостійну роботу та залікову роботу. При виставленні підсумкового балу обов'язково враховується присутність здобувача на аудиторних заняттях, активність під час практичних занять; недопустимість пропусків.</p> <p>Неформальна освіта: здобувачі, які перебувають за кордоном (з поважних причин) виконують усі завдання за індивідуальним графіком навчання, оцінюються за загальними критеріями</p>
--

8. Рекомендована література

<ol style="list-style-type: none"> 1. Куленко М. Мистецтво шрифту : навч. посібник. Кн. 1. Київ : Альтерпрес, 2015. 140с. 2. Куленко М. Мистецтво шрифту : навч. посібник. Кн. 2. Київ : Альтерпрес, 2015. 156с. 3. Лесняк В. Акцидентний шрифт: 75 оригінальних шрифтів. Харків : Колорит, 2004.140 с. 4. Лесняк В. Графічний дизайн: основи професії. Київ : Биос Дизайн
--

Букс, 2009. 416 с.

5. Лесняк В. Модерні і постмодерні шрифти: 44 оригінальних шрифтів.

6. Харків : Колорит, 2006. 148 с.

7. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення): навч. посіб. Київ : Каравела, 2015. 304 с.

8. 11. Чебанік В., Корнієнко А. Українські прописи для всієї родини. К.: Вістка. 2022. 180с.

9. Чебанік Василь, Рутенія. Графіка української мови. К.: Вістка. 2020. 220с.

10. Шпак Ольга. Каліграфія. Шлях до літери; український скоропис. Навчальний посібник. К.: Вістка. 2023.120с.

**Додаткова:
Інформаційні ресурси:**

Електронний ресурс: Режим доступу: <https://kultura.rayon.in.ua/news/666714-viyshov-drukrom-posibnik-pro-ukrainsku-kaligrafiyu-ta-skoropis>

Електронний ресурс: . Режим доступу: http://www.booksgid.com/drawing_painting/44040-risunok.-tekhnika-risovaniya-golovy.htm

Електронний ресурс: . Режим доступу: <http://painting.eds.co.ua/natyurmort-yak-osoblivij-zhanr-mistectva.php>.

Електронний ресурс: . Режим доступу: <http://www.iva.in.ua/ru/portfolio/risunok-naturmort/page/2/>

Викладач ТЕТЯНА ФРАНЦУЗЕНКО